

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory and carry equal marks
 2. Use of Map Stencils is permitted.
 3. Draw sketches and diagrams wherever necessary.

Q. 1 Write a detail note on nature, scope and importance of Population Geography

OR

Q. 1 Discuss the various sources of population data in detail.

Q. 2 Explain the various determinants affecting population density of world.

OR

Q. 2 Write Short Notes on:

- a) Rural and Urban Population
- b) Age Sex Structure

Q. 3 Explain the Demographic Transition Model.

OR

Q. 3 Discuss in detail the theory of Optimum Population.

Q. 4 Explain the various pull and push factors of Migration.

OR

Q. 4 Write a detail note on recent trend of Migration in India

Q. 5 Elaborate the various problem associated with Aging Population.

OR

Q. 5 Write Short Notes on:

- a) Declining Sex – Ratio
- b) Poverty and Unemployment in India

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

मराठी रुपांतर

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न आवश्यक असून प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत.
२. नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
३. आवश्यक तेथे आराखडे व आकृत्या काढा.

प्र. १ लोकसंख्या भूगोलाच्या स्वरूप, व्याप्ती व महत्वावर सविस्तर टीप लिहा.

किंवा

प्र. १ लोकसंख्येविषयी माहिती मिळविण्याचे विविध साधनांवर सविस्तर चर्चा करा.

प्र. २ जागतिक लोकसंख्या घनतेवर परिणाम करणारे विविध घटक स्पष्ट करा.

किंवा

प्र. २ खालील टिपा लिहा.

- अ) ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या
ब) वय लिंग रचना

प्र. ३ लोकसंख्या संक्रमणाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

किंवा

प्र. ३ पर्याप्त लोकसंख्येचा सिद्धांतावर सविस्तर चर्चा करा.

प्र. ४ स्थलांतराचे विविध उचल व ढकल घटक स्पष्ट करा.

किंवा

प्र. ४ भारतातील स्थलांतराच्या अलीकडच्या कल यावर सविस्तर टीप लिहा.

प्र. ५ वृद्ध लोकसंख्येशी निगडीत विविध समस्या विषद करा.

किंवा

प्र. ५ खालील टिपा लिहा.

- अ) लिंग गुणोत्तरातील घट
ब) भारतातील दारिद्र्य व बेरोजगार
